

УДК 687.03: 687.01

**ОБГРУНТОВАНИЙ ВИБІР ЛЛЯНИХ ТКАНИН ДЛЯ
ПРОЕКТУВАННЯ ШВЕЙНИХ ВИРОБІВ РІЗНОГО АСОРТИМЕНТУ**

К. Л. ПАШКЕВИЧ, О.В. КОЛОСНІЧЕНКО, А.В. БАБІЄНКО

Київський національний університет технологій та дизайну

Однією з основних умов отримання високоякісних виробів є правильний і обґрунтований вибір матеріалів з урахуванням конструктивних особливостей виробу, застосовуваних методів виготовлення і умов його експлуатації [1]. Натуральні матеріали завжди залишаються затребуваними серед споживачів одягу і вважаються показником дбайливого ставлення до свого здоров'я. Лляні тканини, які виробляють з чисто-лляної пряжі мокрого прядіння, одні з них. До їх складу входить до 80% целюлози і до 5% лігніну, і саме ця речовина надає лляній тканині жорсткість. Тканина, отримана з льону міцна та груба, має велике зминання та зсідання, тому для покращення пружних властивостей тканини в склад додають інші волокна: бавовни, еластану, віскози, нейлону тощо. Саме тому сучасні матеріали на основі льону можуть мати гладеньку поверхню, просвічуватися або ж бути майже прозорими. Досліджено асортимент одягу з лляних тканин, розглянуто особливості дизайн-проекткування лляних виробів, визначено тенденції моди, інновації та декоративне оздоблення лляних тканин.

Залежно від сировинного складу, товщини, поверхневої густини різні тканини мають різні експлуатаційні характеристики. Досліджено сім зразків лляних тканин полотняного переплетення різного сировинного складу з метою визначення їх характеристик (табл. 1).

Таблиця 1 – Фізико-механічні показники лляних тканин

№ зразка	Сировинний склад, %	Маса, г	Товщина, мм	Поверхнева густина, г/м ²	Коефіцієнт драпірувальності, %	Жорсткість, ЕІ
1	Льон – 30, Віскоза -70	2,0	0,40	200	21	6799
2	Льон – 10, Бавовна – 32, ПЕ – 58	1,76	0,39	176	51	3470
3	Льон – 30, Бавовна – 20, ПЕ – 50	1,50	0,36	150	70	2120
4	Льон – 100	1,94	0,44	194	30	30538
5	Льон – 85, Еластан - 15	1,96	0,40	196	56	7302
6	Льон – 55, Віскоза – 42, ПУ – 3	1,94	0,41	194	52	6459
7	Льон – 50, Бавовна – 50	1,25	0,28	125	44	6174

Товщину тканин визначено за допомогою ручного товщиноміру індикаторного типу ТР 10-1, поверхневу густину – методом зважування зразків, драпірувальність – дисковим методом, жорсткість за допомогою методу консолі на приладі ПТ-2. В середньому поверхнева густина досліджених тканин коливається від 125 до 200 г/м², що відповідає нормативним значенням наданим в літературі [2].

Встановлена взаємозалежність товщини та поверхневої густини досліджуваних лляних тканин, визначено, що поверхнева густина прямо пропорційна її товщині: зразки 1, 4, 5 та 6 мають найбільшу товщину, відповідно і поверхнева густина їх найбільша. Така залежність обумовлена сировинним складом тканини, тому що зразки 4, 5 та 6 мають в своєму складі більше 50% льону. Виконано порівняння драпірувальності та жорсткості досліджених зразків лляних тканин. Порівняння величин показників по основі (рис. 1) показало, що чим менше значення жорсткості у зразках, тим більше драпірувальність тканини, тобто залежність прямопропорційна.

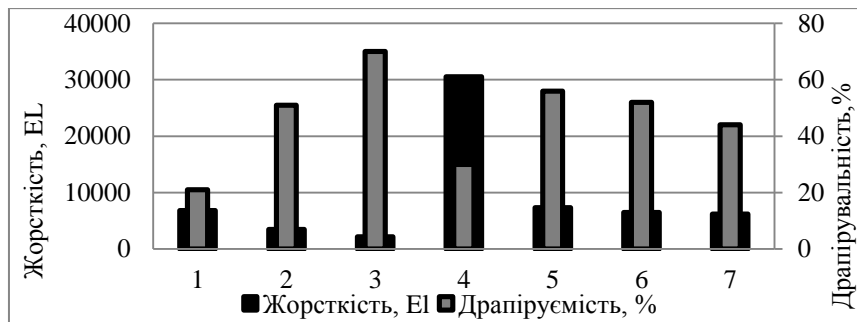

Рис. 1. Порівняння драпірувальності та жорсткості лляних тканин

При виготовленні лляних виробів часто використовують різноманітне оздоблення, особливо вишивку, для чого зміцнюють тканину клейовим прокладковим матеріалом, який завдяки своїм властивостям змінює фізико-механічні характеристики лляних тканин. Досліджені зразки було продубльовано двома видами флізеліну: Ф1 (40 г/м², 75% целюлози і 25% поліестер) і Ф2 (41 г/м², 100% поліестер). Визначено, що зразки, які продубльовані флізеліном Ф2, мають більші показники жорсткості, ніж зразки, продубльовані флізеліном Ф1. За результатами досліджень можна рекомендувати лляні тканини зразків 2, 3 і 7 для виготовлення сорочок, суконь, блузок, оскільки їх властивості відповідають вимогам до даного асортименту виробів. Тканини зразків 1, 4, 5 та 6 та можна рекомендувати для виготовлення формостійких виробів костюмного асортименту: суконь, жакетів, спідниць, штанів, а також столової і постільної білизни. Зразки 1, 4, 5 та 6, продубльовані флізеліном Ф2, можна рекомендувати для виготовлення виробів з машинною вишивкою.

Література

1. Пашкевич К. Л. Дизайн-проекування одягу з джинсових тканин на основі тектонічного підходу. / К. Л. Пашкевич, О. В. Єжова, Я. О. Пастух, О. О. Роготченко // Art and design. – 2018. – №4. – С. 83-94.
2. Бузов Б. А. Материаловедение в производстве изделий легкой промышленности (швейное производство). / Б. А. Бузов, Н. Д. Алыменкова. – Москва: Издательский центр «Академия», 2004. – 448 с.